

Barcelona, 1 de març de 1929

L'Esquella de la Torratxa

ANY LII - Núm 2592 - 15 cts. - Atrassats 30

VES AMB QUE HAN ANAT A PENSAR!

Ara afiguri's que totes les persones fossin grans com aquesta figura, que petit fóra el món!

Teatre Català NOVEDADES

COMPANYIA CATALANA

DIRECCIÓ: CARLES CAPDEVILA

Diumenge, a dos quarts de quatre: per tal de muntar el decorat de les "Aventuras d'En Massagran", d'En Folch i Torres, última irremissiblement d'"El Viatge prodigiós d'En Pere Sense Por". A dos quarts de sis: Programa còmic; l'exitós "El Testament de l'Abadal", tres actes, i "Comedia d'Amor", dos actes d'En Crehuet.—Nit: "El Testament de l'Abadal."

Es d'apartat en Comptaduria

BICICLETES ESPORTS
ACCESORIS

SANROMÀ

Balmes, 62 - Telèfon 12303 - BARCELONA

DEMANEU TARIFES DE PREUS

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inútilment de les dites malalties, gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Soivre. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *úlceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acné*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivre, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florons, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Gragees potencials del Dr. Soivre. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a Oficines Laboratori Sòkatar, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Banquets ben servits al HOTEL ORIENT

Rambla del Mig, 20

BARCELONA

Blenorràgics:

No ho dubteu. El guariment de la vostra purgació està amb els

Cachets Neisserinos

Exit garantit. Tractament ràpid, discret i sense molèsties

Venda: Farmàcies i Centres d'específics

Preu de la capsula: 5'50 pessetes

Si voleu menjar be aneu al restaurant Grill - Room

Lloc predilecte dels gurmets
Escudillers, 8

Carquinyolis BERENGUER

Han fracassat el «Numància»
i el «Jesús del Gran Poder»
perquè ningú d'ells menjava
carquinyolis Berenger.

□□ CALDES DE MONTBUY □□

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

El fred i el compliment del deure

No es pot ésser indiscret. Tota la vida me l'he passat essent un home discret, encara que sembli que no; quan he tingut una relliscada, m'ha costat dos o tres disgustos seriosos. He estat home de confiança de molta gent, i mai no he badat boca. Ara perquè, sense adonar-me'n, he comès una indiscreció, dient un secret, dos o tres amics meus s'han enfadat de debò. Dispensin. No ho tornaré a fer més.

Un cop feta la indiscreció hem de continuar pel pendent, es tracta de l'article de la setmana passada sobre el fred. En una de les innumerables unions sagrades fetes a Catalunya entre gent de la dreta i de l'esquerra, del nord i del sud, del centre i dels extrems, es prengué l'acord que firmanen, si no recordo malament, En Prat de la Riba i En Lerroux; En Domingo i don Narcís Batlle, amb la cooperació de l'"Atracció de Forasters", de que no es podia dir que a Barcelona hi feia fred. Calia dir que a Barcelona el temps era una delícia, que el sol anava a dojo i que l'estat sanitari de la Ciutat no tenia res que envejar al desert de Sahara, on no hi ha mai cap malalt, perquè dona la casualitat que tampoc no hi ha veïnat. Aquest pacte del bon temps a Barcelona ha estat trencat per L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, la setmana passada, en què ens permetérem fer unes manifestacions respecte al mal temps de la Ciutat...

—Sembla mentida, trencar un pacte sagrat! Això no pot anar! Dir que a Barcelona fa fred! Jo l'hauria mort! Ja l'hauria expulsat de la Ciutat! Això és indigne! No ha dret! I ara amb motiu de l'Exposició! Sembla mentida!

Si ho arribo a saber—pobre de mi!—que dir que a Barcelona a l'hivern hi feia fred era un pecat de patriotisme, ja podeu estar quasi segurs que no ho hauria pas dit mai. Mai! Jo, abans que tot, sóc un amant de Barcelona. Es més, sóc capaç d'anar en mànigues de camisa per les Rambles i queixar-me de la calor d'aqueixos mesos darrers. No bbia que el pacte dels senyors Prat de la Riba, Lerroux, Domingo i Batlle fos tan important. Si és per patriotisme, per amor a la Ciutat que hem de dir que a Barcelona no hi fa fred, comencem per organitzar també un cos d'inspectors del malparlar ciutadà, i tots aquells que al tramvia o en arribar al cafè diguin: —"Quin fred que fa!", que els tanquin de seguida a la presó, encara que siguin del Sometent.

Jo, per la meua banda, no tinc cap inconvenient de parlar mai més del fred, de dir que els propietaris fan ben fet de no posar calefacció a les cases i que la grip a casa nostra és un fet desconegut.

Ha donat la casualitat que sempre que han vingut gent important a la Ciutat—Jules Romains, Luigi Pirandello, Charles Vildrac, H. R. Lenormand, els reis de Dinamarca i el director de "La Razón", de Buenos Aires, senyor Sojo—, ha plogut o el cel ha aparegut encobert i boirós. En parlar ab la major part d'aquests senyors els deia:

—Dispensin! Que és estrany! Avui no fa bon dia! I això que sempre tenim un sol que estabella, que arriba a molestar! Ho sento! Potser demà farà bon dia...

I amb aquesta excusa del demà passaven els dies, les setmanes—i quan anaven al Tibidabo i no veien la Ciutat, els podíem dir allò:—Quan fa el dia clar, es pot veure Mallorca!"; i quan anàvem a Montserrat i ve'n els núvols per sota les muntanyes, podíem dir també que en un dia clar es veia tot Catalunya...

Ara, per servir a aquests amics meus que s'han indignat perquè he descobert al món un secret d'Estat, en dir que a Barcelona hi feia fred a l'hivern, en lloc de disculpar el mal dia, el que faré serà dir, tant si neva com si plou: —Quin bon dia que fa...! Quin solet! eh?

Potser els estrangers a qui digui això es creuran que estic deixant anar de la mà de Déu; però també, com que donaré l'exemple anant sempre sense armilla, potser es creuran que és la que no hi són i el tot són ells...

Ara que em penso, em penso, que poc em durarà aquest compliment del deure en favor de la Ciutat que m'ha vist néixer, perquè als pocs dies que jo surti de casa amb armilla, sis bufandes i dos aïres, m'agafarà un cor d'aïre i em matarà...

FRANCESC MADRID

POUS I PAGES I POMPEU CREUET

Es que d'ençà que han estrenat plegats Avel·lí Artís i Rosend Llates s'han posat també, a la fi, de moda, entre nosaltres les col·laboracions?

Cal sospitar-ho. Almenys, fa uns dies corre el rumor per les penyes literàries que Pous i Pagès i Pompeu Creuet signen plegats una obra que ha estat presentada a l'empresa de Novetats.

Tanmateix, l'origen d'aquest rumor no serà una notícia mal donada, o millor dit, mal compaginada de "La Veu de Catalunya"?

La notícia era com segueix: "Pompeu Creuet ha lliurat a l'empresa de Novetats una obra titulada "Mania po-

lítica". Pous i Pagès ens ofereix en aquesta obra...", etc.

Fóra llàstima que això fos!...

Si dos valors negatius donen a escena una valor més negativa encara, quin resultat més excel·lent no tindrien de donar la reunió de dos veritables valors?

Es comenta en una capelleta d'intel·lectuals la fòbia enverinada que l'emboscada T. i A. sent contra Ramon Vinyes, i es tracta inútilment d'escatir la causa.

—Serà perquè ell no troba uns quants amics que li editin l'obra, en edició d'homenatge—diu un.

—Serà—fa un segon—perquè sap que l'empresari vol estrenar una altra obra de l'autor de "Qui no és amb mi".

—Per mi, es perquè Vinyes no cobra els drets tan rebaixats com ell — insinua un tercer.

—Ca!... — diu un altre—Es perquè en Vinyes li ha pres la xicota.

Pobres i rics

Nosaltres, com vostès, creïem que fins avui tothom podia ser pobre, i, sent pobre, emparar-se en la riquesa hipotètica o suposada dels altres. Perquè cal dir — ara que hi som de pas — que partim d'una base falsa en classificar els nostres honorabilíssims ciutadans: per això, en parlar de la riquesa, ho fem sempre en hipòtesi o suposició. Aquí tot el que no demana la caritat pública — pública com certa mena de dones — deixa d'ésser pobre, de pertànyer al gremi dels pobres. I no obstant, sense els que imploren la caritat pública, que són, com si diguéssim, els representants de la pobresa, els encarregats de fer-la present als que no volen veure-la, ni volen oir-ne parlar, Barcelona és plena de pobres. Pobre és l'escriptor que ha de viure, dels seus llibres en un país on la gent no compra llibres; pobre és l'obrer que guanya un jornal de cinc o sis pessetes i amb aquestes cinc o sis pessetes ha de mantenir i vestir la família, s'ha de mantenir i vestir ell i ha de pagar el lloguer de la casa; pobre és el petit empleat que cobra una mesada irrisòria i ha d'anar disfressat de senyor; pobre és el pintor que no ven quadros — sobretot, si estan bé, no en ven mai cap—; i tants i tants altres, que no es veuen, que no fan de pobre, però que en són.

Jo no crec en aquestes fortunes que, segons a vegades hom llegeix als diaris, troben al damunt dels pobres — dels pobres representatius—, quan aquests moren. Com és possible que demanant caritat hagin aconseguit reunir una fortuna si la caritat ens la demanen a nosaltres i nosaltres som tan pobres com ells?

Hi ha gent — gent lleugera, que jutja a primer cop de vista, que no està en el secret—, que s'indigna si veu que un senyor no fa caritat a un pobre que n'hi demana. Però, com n'hi ha de fer? Com n'hi ha de fer si no es tracta d'un senyor i un pobre, sinó de dos pobres, l'un falsificat i l'altre autèntic?

Cada dia es parla dels mals sentiments dels rics, de la seva manca de caritat. Jo crec que el parlar així és una lleugeresa. Abans de culpar als rics de manca de caritat,

caldria esbrinar si els rics existeixen realment, si tenen, en efecte, una vida real o són producte de la nostra fantasia.

No, no: no hi ha rics. Almenys jo no en conec cap. Conec, en canvi, molts que en van disfressats. Jo sóc un d'ells.

VIRAI

MARC

El març marçot és una esgarripança de saba nova que floreix com pot. No sé per què li sentim malfiança al març marçot.

Què li fa que porti alguna calabruixa i els bofaruts li voltin pel cervell i amb un plou i fa sol ara ens arruixa i amb la sang nova ens va tivant la pell?

Què hi fa que sigui rampellut de vents i ens tiri als ulls un revolt de polsines i ens enfarfegui de virolaments i de llums fines?

Malgrat tothom, el març és molt bonic, la seva esgarripança és dolça i fionja, i Sant Josep ens duu el pa de pessic i els clàssics matons de monja.

El març és una mica tabalat; mig home i mig canalla, vol fer el seriós i no pot; li escapa la rialla.

Rialla de brots florits i branques rejuvenides, i embriaga els cinc sentits amb la sang de les florides.

Veieu com la vinya brota? Insinuació del vi. El vi vell omple la bóta i el novell ja és pel camí.

El març marçot l'ha engendrat; ara mateix ens l'engendra i aquest sol esbojarrat farà brincar la sang tendra.

Març marçot és rialler, escombra i fa polseguera. Veu una dama que ve i el març marçot, bon porter, ens obre la Primavera.

SALVADOR PERARNAU

Rucabado i López-Picó

Rucabado torna a fer el poca-solta—característica ben seva—parlant de Cristòfor de Domènec amb motiu de l'aparició de la seva gran obra "L'Oci d'un filòsof".

Perquè "L'Oci d'un filòsof" és una obra valenta contra l'ideari, per a nosaltres caduc i repugnant, que defensa Rucabado, aquest pobre home el maltracta impiadosament sense ni guardar cap respecte al cadàver.

Rucabado és un fanàtic i, per tant, curt de gambals.

Es pot ésser un perfecte catòlic i ésser tolerant i comprensiu. L'intolerant no passarà mai d'ésser un pobre home ridícul.

López-Picó és un dels esperits més fins i penetrants que té Catalunya. López-Picó és tant o més catòlic que Ramon Rucabado i—és clar—tampoc està conforme amb Cristòfor de Domènec. Però López-Picó és comprensiu, és un gran home i, per tant, incapaç de parlar d'un difunt que ha estat un gran pensador, d'una manera tan barroera com fa Rucabado.

López-Picó parlant de Cristòfor de Domènec diu que en morir i en arribar al cel, Déu li donà un copet a l'espat-

lla dient-li: "Passa, passa, tabalot, que ja sé que ho feies sense malícia."

Vol dir, que si López-Picó fos Déu, s'hauria comportat així amb Cristòfor de Domènec; seria un Déu bondadós.

Rucabado tracta a Cristòfor de Domènec com un condemnat.

Vol dir que si Rucabado fos Déu, l'hauria castigat severament, seria un Déu miserable.

Per a nosaltres, López-Picó és bo. Rucabado és un mal home—ideològicament parlant.

SALPER

AQUEST NUMERO

HA ESTAT VISAT

PER LA CENSURA

AL TRAMVIA

La grossa.—Farà el favor d'avisar-me al "pes de la palla"?

HOME PREVISOR

No deixis la gaveta aquí, que amb el pes podria caure el tauló.

EL BON LLADRE

—Ha tingut sort de caure a les meves mans. Si arriba a arribar a la cantonada, n'hauria trobat dos que l'esperaven amb garrots.

Divagació sobre l'adulteri

Un jove escriptor, de tornada d'un viatge a Escandinàvia, ens deia: A Noruega la gent és més lliure que a casa nostra. Les relacions entre els joves d'ambdós sexes no són, en absolut, controlades. La llibertat per aquest cantó — i per molts d'altres! — és completa. En canvi, la prostitució — aquest caire tan repulsiu de les societats modernes — està prohibida, i realment no existeix.

Però hi ha més encara — segueix el nostre amic, tot encisat de les coses del Nord —; el matrimoni és una unió lliure controlada oficialment. Hom es casa i es divorcia sense cap resistència, sense cap complicació. Tot això és superior, sens dubte, a les nostres sensualitats morboses, als adulteris llarg temps encoberts, al odis secrets, als esclats criminals de les passions mal domades, als tedis disfressats de bonhomia...

En aquest estat de coses — molt general a gairebé tots els països llatins —, la primera víctima és la dona. La seva única defensa és la intriga i la dissimulació, armes, potser precisament per això, peculiars de la feminitat. (De la feminitat, no del feminisme). Les del feminisme, als països democràticament imperfectes, són més aviat, amb lloables excepcions, la barroeria i, sobretot — cal recalcar-ho — el confessionalari.

Hem de reconèixer que la dona sap servir-se mestriolament d'aquelles armes. I això fins al punt que molts han volgut considerar-les com a mestresses absolutes de tot, dirigint la vida social i política des de casa estant amb uns fils invisibles.

Hom ha pretès que les causes primeres de tot tenien sempre llur cau en les alcoves... Tots sabem, però, que la realitat és, entre nosaltres, molt sovint distinta.

Les lleis foren fetes, certament, pels homes. I encara, en afers matrimonials, no sembla sinó que les feren els cornuts tots sols. I és per això que un autor enginyós demanava que els tribunals que haguessin de jutjar un procés d'adulteri fossin compostos d'un nombre igual d'homes i de dones, i tots presidits per un hermafrodita amb vot preponderant.

No són els noruecs, històricament, els primers que en la pràctica han abolit l'adulteri. Si bé han existit pobles que, com els hebreus, s'han distingit pels seus adulteris i els seus incestos, relatats cruament, oh paradoxa! pels llibres sants, n'han existit d'altres també que no l'han conegut. Així a l'antiga Esparta, on els infants pertanyien a la República i no a la família. La procreació es feia en bé de la pàtria, sense perjudicar mai ningú.

L'adulteri sols és un mal quan constitueix un lladronici, i hom no pot robar més que allò que és donat en propietat. L'adulteri, doncs, en una societat rigorosament comunista, és un absurd. No passa el mateix a les nacions burgeses, en les quals les propietats, com les senyores, són escrupolosament fitades.

Hem de deduir d'això — amb lògica implacable — que fou un burgès el primer que va practicar l'adulteri? No ho podríem assegurar. Tal vegada va ésser un gran sacerdot, cabdill d'una gran monarquia teocràtica, en pretendre l'efectivitat dels seus drets divins sobre les dones del país.

Ara, si l'origen de l'acte és dubtós, no passa així amb el mot que l'expressa, encara que aquest no sigui massa oportú. Adulteri, en efecte, ve del llatí, i significa adulteració.

Ara bé, és precisament una adulteració l'acte de fullar un niu que no és nostre?

Paraula de Nobile

El Marquès de N. rebrà En Vell Faune, repòrter, el proper dissabte, a les deu del matí.

Proveit d'aquesta tarja d'audiència, em dirigeixo al domicili del senyor Marques, ex-ministre de l'antic règim. En el moment d'entrar a l'avanç-sala del secretari particular, la minuteria del rellotge marca un quart de l'hora indicada. Tots els seients estan ocupats. Al cap de cinc minuts d'estar-me dret, veig una cadira en un reconet, i m'hi escorro amb prudència. Al meu entorn hi ha homes amb la impaciència marcada al rostre i dones d'edat avençada que han tret els vestits de seda, com per una circumstància solemnnial. Jo em repasso dels peus al pit i veig que vaig amb un senzill vestit de carrer. La veritat sia dita, però, no hi vaig per demanar cap favor, i potser els meus companys d'un instant hi vénen a sol·licitar una col·locació o algunes pessetes. La meua missió és senzillament la d'interviuar aquest Marquès, conceptuat il·lustre més pels seus diners que per la seva intel·ligència.

Toquen dos quarts d'onze. M'imagino, candorosament, que em faran passar aviat, i clavo llambregada, amb un aire somrient, sobre aquesta bona gent que sens dubte s'haurà d'esperar després que jo.

L'uixer crida:

—La senyoreta Magarola.

Una dama de cabells nevats s'alça i desapareix. Comprèn que em caldrà tenir paciència, car l'uixer em dona un número: el 13! Em resigno, i per passar el temps, em trec un llibre de la butxaca. La idea de què tindrà d'esperar-me molt, però, em distreu, i continuament contemplo uns angelets pintats al sostre, que semblen anèmics, en mig de la claror opaca d'aquesta cambra de palau revellit. En l'aire mat, carregat de pluja i de boira baixa, hi sonen notes fosques. El meu pobre esperit decau; sento desmaiarme d'avorriments i d'estretor en mig d'aquella atmosfera de faldilles i sabates mullades i d'aquest dia sinistrament gris que plora de dalt a baix dels vidres entelats.

Encara que procuro evitar-ho, no puc menys que badallar. M'avergonyeixo de mi mateix, però no puc fer-hi més. M'aixeco per a deixondir-me, i en aquell moment toquen les dotze. Tinc fam, tinc fred, els peus humits, i penso, amb melancolia, amb aquella estúpidesa recordada de no sé on: "Es l'hora en la qual la gent de bé entra al menjador".

Dos quarts d'una! M'estic adormint; no sóc res més que una cosa pàl·lida que té gana.

Tres quarts d'una! I jo que havia cregut que la qualitat de repòrter influiria perquè em fessin passar el primer.

—Senyor Vell Faune!

La veu de l'uixer m'ha despertat. La meua lucidesa també es deixondeix i estic segur que prendré, del senyor Marquès, un d'aquests brillants intervius que formen de cop i volta la reputació d'un periodista.

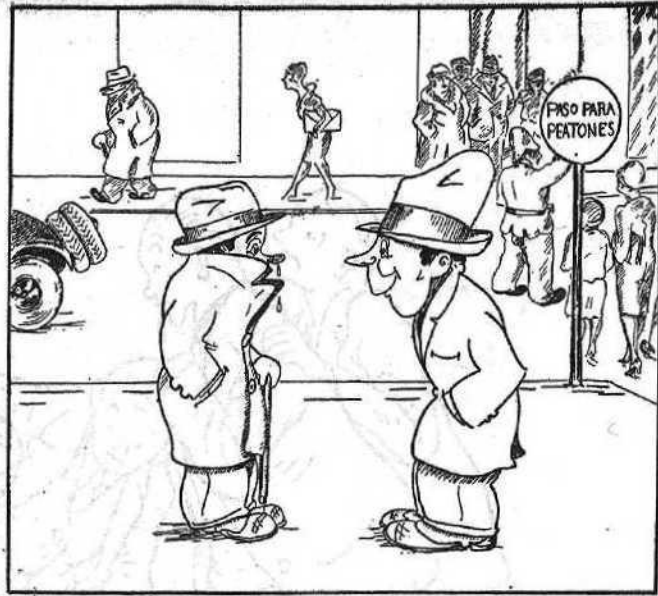
—Senyor — em diu sense embuts l'amable ex-ministre —, m'és impossible de contestar a les preguntes que vostè desitja fer-me.

—La meua situació no em permet fer declaracions.

Surto alelat. En ésser al carrer, miro el rellotge: la una menys cinc minuts!

Es igual; una altra vegada, quan rebré la citació d'un noble per a les deu, procuraré dinar tranquilament a casa meua.

VELL FAUNE

EL REMEI MES EFICAÇ.

—El metge m'ha receptat un purificant per la sang, per què no em circula.

—Home, per això un guàrdia.

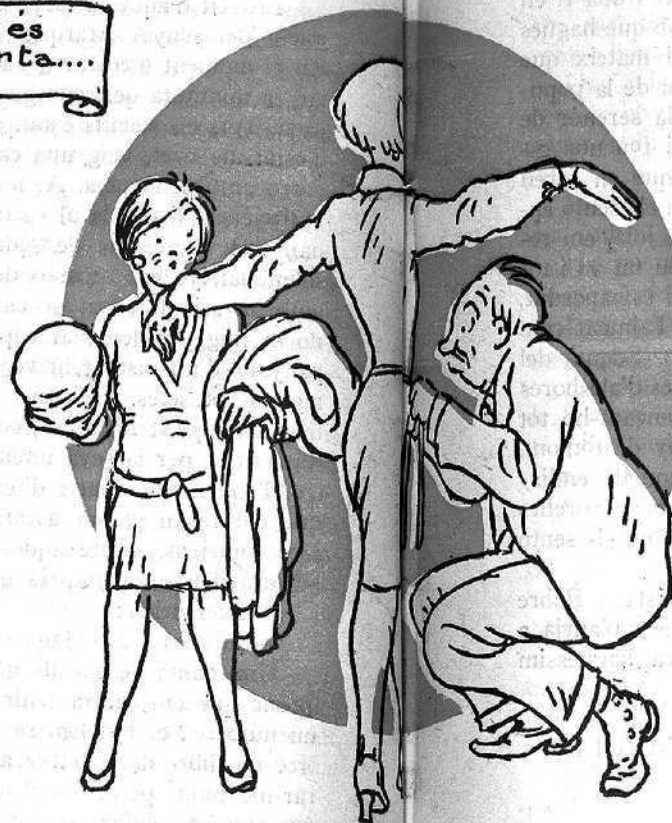

ENCARA ES QUEIXEN

Si tinguessin de fer com jo, que de juno tot l'any!...

la reina és
presenta...

Després és sub
jectada a un
examen esru
pulos...

J algunes petites
tortures de "toi
lette"

Encare un
quants detall

.... J uns mes
per arribar al
fi

Tòt plegat per
presentarse
aixís

Per arribar a ésser reina de la bellesa

Per ésser massa popular

—Vostè, com molts, pensarà que els que arriben a tenir una màxima popularitat, poden fruir la satisfacció de viure, però... no ho cregui; lluny de sentir-nos envejats, el que voldríem és sentir-nos compadits.

Ací on em veu, vell, humil, isolat de tota civilització i companya, jo, que he tingut una gran representació a la meua terra, i que pel meu caràcter i do de parla, més a més he fruit de la popularitat vulgui's que no vulgui's és ara, precisament, quan el meu esperit, apaivagat de recels, angúnies i enutjaments, es troba més asserenat i amb condicions de poder fruir una mica la satisfacció de viure tranquil la vida, encara que, per dissort, sigui poqueta ja la que em resta.

Heu-vos ací el que, una vegada, ens contà un home vell que vàrem trobar, per atzar, en un indret desconegut, afegint-nos:

—I si jo em trobo ací, després d'haver estat el que he estat i tingut el que he volgut, és per la meua voluntat, culpa, però, d'haver estat també massa popular. L'ésser popular, amb tot i plaure de moment, té després les seves contrarietats: això de no poder vestir-te com vols, ni despullar-te quan et sembla, sense que tothom ho sàpiga i et critiqui si li plau; no poder eixir de casa d'un o de la dels altres, sense que et vegin i et segueixin, i àdhuc et signin com una cosa rara; i que fins les rates coneguin de *pe a pa* el pa que menges, el vi que beus, i el peu de què et dols, vaja, que n'hi ha per avorrir i llençar el barret a la

foguera; i jo ho he tingut que suportar tot això, fent a voltes un ver sacrifici per amor als meus i a la terra dels meus, tenint que acontentar a tots, d'escriure a molts i de tancar els ulls als, pocs per sort, que pretenien fer bugada de la meua robeta íntima. Però, tot té un límit i una fi en aquest món, i dia arriba que fins el mateix Job que hagués estat, l'hagués esgotada la paciència, fent el mateix que vaig fer; ço és: fugir de tot i de tots, renegant de la popularitat, causa del meu neguit etern, malgrat la serenor de la meua existència d'ara. El comble per a mi fou uns esquellots; sí, senyor; uns esquellots generals que en feren per a celebrar el meu segon casori... Oh, i com els sento encara!... Per arreu on anava, com a motiu de joia, em rebien amb aquella serenata de malastruc... Fou un va-i-tot de soroll musical que em tornà gairebé sord i esmaperdut, fent desaparèixer el meu jo de dintre meu. Talment com si s'haguessin juntat tots els Azorins i Muñoz-Seques del món per a fer un nou clamor per a mi sol... Des d'aleshores que no vaig fer res més de bo, fins que, llençant-ho tot al botavant, vaig fugir, fugir, lluny, ben lluny de tothom, d'aquella màxima popularitat que infantà aquells endiabrats esquellots que es remouen dintre les meves orelles com un exèrcit de cucs pirandeliàns... Oh, i com els sento encara!... Maleïts siguin...

I com un rat desaparegué de la nostra vista... Pobre home! pensem, quan hi pensem; i què poc ens plauria a nosaltres l'ésser populars, si per tota música haguéssim d'oír uns esquellots eterns...

LLUIS RAMIREZ CARULLA

S'HAN DE FER ECONOMIES

—Tan aviat, amb el palmó?

—Sí; he aprofitat que he fet un viatge a Elche, i l'he comprat més barato.

Maneres de beure

Davant l'hostal i dessota un plàtan raquític de la pol-sosa carretera, destaca un minúscul abeurall per animals i per a persones.

Una minsa parada en aqueix oasi de frescor ens ha permès observar detingudament quiscunes de les diverses maneres de beure que existeixen en el món dels assedegats.

Ha passat una miserable vagabunda i ha fet la cassoleta amb el palmell de la mà.

Ha passat un excursionista jovençà i ha omplert el seu gotet de llauna.

Una gentil mosseta ha gustat—com si el besés—un rajolí prudent.

S'ha enfilat un gat i ha begut acompassadament a cops de llengua.

Un bordegassot s'ha amorrat, materialment, a l'ai-xeta.

Un pobre menestral ha fet servir de vas mitja petaca.

Una gallina ha picotejat nerviosament en l'aigua, al-cant la testa a cada afany engolidor.

Ha arribat, per fi, un cavall. Amb ulls tristos ha es-guardat l'abeurall minúscul; restant quiet, apartat, com si no el satisfessin prou els quatre dits d'aigua de la pi-ca. En veure'l, ha sortit el mosso de l'hostal; ha omplenat una galleda.

—Va, "Careto", va!...

L'animal ha ficat mig cap, tot el morro, dins el reci-pient, i ha xuclat, xuclat amb dalera, fins esgotar mate-riàlment el líquid preciós.

I havem convingut que aquest, el cavall, és el més digne d'enveja de tots els animals assedegats; el que frueix més de la beguda natural apaivagadora de la set.

Tots els gran bevedors havien d'haver nascut cavalls.

FRA NOI

Les curses de braus

Humanament, som contraris de la celebració de l'es-pectacle gens segle vint de les curses de braus.

Encara que les curses de braus siguin una festa nacio-nal, nosaltres fem vots perquè tal festa sigui abolida.

Emili Saleta, fa alguns dies, ens contava, en una con-ferència que un català amic seu fou amonestat a la ca-pital de Suïssa perquè portava un conill penjat cap per vall, costum molt corrent a Catalunya, però poc estimable a la benaurada Suïssa.

Potser algun llegidor trobarà que és una ridícula perdre el temps amb aquestes coses, i aquest, sens dub-te, serà de la irrisòria opinió que les curses de braus no són un espectacle vergonyós.

Hom no és partidari del futbol ni creu que el futbol malmeti totes les energies del poble, ni que les curses de braus siguin un obstacle en el camp social; però sí una vergonya per les ciutats que les posseeix, car una festa que data de l'època de Neron no pot tenir res de bo, ja que d'aquell temps tan sols en conserva la manera de ca-minar, i encara avui es fa amb santa elegància.

Les curses de braus és el reflex d'aquella època del

despotisme romà, i és gairebé paradoxal que avui po-guem veure sense rebellar-nos l'agonia d'un brau, que al capdavant senipre és ell el qui reb, en mig d'una xirinola que no vacillem en qualificar de bàrbara.

JOSEP CERVELLO

Et vull tota amorosa...

Et vull tota amorosa i rica de puresa,
que ta mirada sigui dolça i penetrant,
i als teus llavis perduri aquesta flama encesa,
per gustar-hi delícies en el precís instant.

Que ta cara divina tingui un motiu d'emblema,
que els teus cabells aurífics siguin sagetes d'or,
i les teves mans blanques enllacin el poema
de tes manyagüeries i els meus besos en flor.

Et vull tota abrusada de l'humana i austera
excelsitud de mare, quan l'amor fruitarà,
i al teu cor sempre hi trobi un tast de Primavera
perquè així no es marceixin les ànsies d'estimà...

BALDOMER RIBES BANCELLS

Art i Artistes

D'ARQUITECTURA

Definitivament, la Plaça de Catalunya està de pega. Teniem el propòsit de deixar reposar els nostres lectors i no parlar-ne fins d'aquí que s'hagi acabat, potser el se-gle que ve; però no hi ha remei; passem per la plaça i quan els nervis no se'ns giravolten per alguna ximpleria escul-tòrica nova que hi ha crescut com un bolet, ens enfrontem amb la casa de telèfons i perdem fins les ganes de fer xirinola.

De les escultures ja no en parlem més; tothom les ha judicat. Ara es parla de la unificació dels edificis i estem dubtant quin dels models s'adoptarà. Per una banda, te-nim la immensa gàbia de telèfons: fent-li front hi ha un mostrari molt ben escollit; l'arquitecte, per no casar-se amb ningú, hi féu un pis de cada mena, i després ens que-den a triar les cases d'En Pich i altres per l'estil.

Per un atzar hem vist el projecte de la casa que s'ha de construir allí on hi havia el Circol de Caçadors i, oh miracle!, està molt bé. Té esperit i gust modern, un sentit de les proporcions perfecte i una comprensió del que ha d'ésser un gran edifici bancari al bell mig de la ciutat. Se'ns diu, però, que ara surten entorpiments i que les obres estan aturades; és natural, els estrangers que vinguin a Barcelona per l'Exposició s'adonaran dels bunyols d'ara, i si els posen una mostra del que podia fer-se, encara més.

¿Qui serà que ho entrebanca? No volem ésser mal pen-sats, però ens fa l'efecte que algú vol ficar-se pel mig, encara que resti la plaça sense l'únic que demostraria que el bon gust no s'ha acabat del tot a casa nostra.

GALERIES LAIETANES

Un jorn arribarà que la colla dels pintors enamorats d'Olot i sa comarca formaran un nucli tan definit dintre la pintura catalana, que verament faran grop a part, puix són tants i tants, que, per si sols, constitueixen un nucli amb característiques ben definides.

Ara exposa en Bartomeu Mas Collemíns, qui, tot i pre-

148.—L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

sentant paisatges d'altres llocs i temes diferents, és, en veritat, un olotí més per la seva manera de pintar. Ben dibuixats i ben vistos, els seus paisatges són encisadors i correctes; un xic grisencs en general, però molt agradosos a la vista i d'artista honrat.

També en Ricard Duran exposa amb encert una colla de recons del nostre Montseny i Costa brava, tractats amb fermesa i amb una comprensió perfecta de l'ambient esquerp dels temes que tracta.

A la Sala d'En Joan Merli hi ha actualment una col·lecció de dibuixos de diferents artistes, seleccionats amb poca cura, puix al costat d'obres de veritable mèrit i de signatures de prestigi, hi posa xabacaneries de mal gust i atreviments de pintors desorientats, cosa llastimosa, puix sembla que desmereixin els primers. Esperem que afini un xic més en la tria, per a parlar-ne amb detall i com mereixeria l'esforç constant d'aquest amador de les arts.

El pintor aragonès de naixement i català d'adopció Vicens Rincón, ha inaugurat una exposició de pintures a Manresa amb un èxit ben falaguer tant de públic com de venda.

El felicitem de tot cor.

BORIEL

AL LICEU

ELS CONCERTS DE QUARESMA

L'Empresa Mestres ha organitzat vuit concerts per aquesta temporada a base dels directors Erick, Kleiber (alemany), Ottorino Respighi (italià), Lamote de Grignon i Alexandre Glazunov (rus). Gairebé tots els festivals són d'allò més escollits i atractius que pugui dar-se avui en l'escola que cada un dels Mestres ve a representar.

Dijous de la setmana passada s'inaugurà la sèrie amb el Festival Beethoven, que amb una sola varietat es repetí diumenge.

La "Novena simfonia" en el seu quart temps fou cantada per l'Orfeo Gracienc sots la guia del Mestre Balcells, i amb els solistes M. Teschemacher, soprano, Fleeda Albert, contralt, Witt, tenor i R. Von der Linde, bariton. Cal retenir el primer nom i el darrer, sobretot aquest, per la qualitat excellent de la veu i de la forma.

Hem sentit en poc temps tantes vegades la Novena i ens en han dat tan belles interpretacions, que el Mestre Kleiber va haver de huitar amb inesborrables records, però hem de dir que se'n sortí elegantment. "L'Orfeo Gracienc" molt bé, amb aquella posa segura del que ja no li vénen de nou aquestes gestes.

Pel nostre gust, on excel·liren més l'orquestra del Liceu i el Mestre Kleiber fou en l'execució de l'obertura 3 de Leonora. No es pot demanar més pulcritud ni més emoció. Per a donar en pocs assaigs a l'orquestra, encara que aquesta estigui composta de músics tan destres com els del Liceu, un sentiment tan viu de l'obra.

El Mestre Kleiber s'ha acreditat de primer antuvi com un

hàbil i elegant conductor. La seva batuta floreix belles orquídees.

CLAU DE SOL

NOVEDADES

Moltes vegades els crítics, en ocupar-se d'una obra, ho fan en el sentit del què hauria pogut ésser aquella obra, no del que és. Indubtablement, això pot semblar un error de tàctica. El crític ha d'ocupar-se del que veu, no del que hauria pogut veure. Si, en efecte; però és que a vegades el que veu és tan poca cosa i tan mesquina.

"El testament de l'Abadal" hauria pogut ésser una gran comèdia, una excellent comèdia. La idea central, d'una gran força, oferia als autors tota mena de caires. Un autor modern, de temperament acusat i personal—Luigi Chiarelli, per exemple, el Luigi Chiarelli de "La maschera e il voto" i de "La scala di seta"—, amb "El testament de l'Abadal", hauria fet una comèdia magnífica, d'una força tràgica i grotesca alhora, amb un diàleg subtil i profund.

No comprenem com els senyors Artís i Llates han pogut equivocar-se de manera tan llastimosa. En "El Testament de l'Abadal", no hi ha un sol tipus que s'aguant; parlen tots a caprici del autors, i el que diuen no ens interessa. El llenguatge no té mai, ni en un sol moment, emoció i noblesa. Els personatges diuen incongruències, banalitats, poca-soltes. Ja no volem referir-nos a les al·lusions al "Don Jaume" de Pitarrà: dites al·lusions acusen en els senyors Artís i Llates una manca absoluta de bon gust i discreció. I no és que a nosaltres ens espantin els mots i els conceptes gruixuts: Shakespeare n'és plé, i n'és plena "La Mandràgora", de Machiavel. I no se'ns ha ocorregut mai que s'haguessin de mutilar Shakespeare i Machiavel.

Alguns crítics han observat en aquesta obra dels senyors Artís i Llates una marcada influència de "La Llotja", de Mil·làs Raurell: l'obsessió del marit, l'escena entre aquest i el criat, el final. Això a nosaltres no ens interessaria massa, si els senyors Artís i Llates haguessin escrit una bona comèdia. Al cap i a la fi, Shakespeare treia les seves comèdies de "El peccorone" de Ser Giovanni Fiorentino, del Palladís Tancia, i algunes vegades de comèdies d'altres autors que s'havien estrenat sens èxit. En aquest cas, l'originalitat consisteix en un millorament. Els senyors Artís i Llates no han sabut fer-ho així. Amb un assumpte magnífic han escrit una comèdia pitjor que mediocre.

Sols elogis mereixen els actors que la interpretaren, sobretot les senyoretes Morera i Peris i els senyors Aymerich i Gimbernat.

Molt bé també, la senyora Gay i els senyors Soler, Galceran, Torrents, Ferrándiz—actor la labor meritíssima del qual en "L'Agulla roja" passà gairebé inadvertida—, i Parronyo, obligats per la comèdia a no moure's d'un discret segon terme.

Cal elogiar també, una magnífica decoració de Batlle i Amigó.

TIVOLI

El mestre Vives ha escrit, amb "Los flamencos", una altra partitura deliciosa, rica en motius melòdics i orquestrals. Cosa bona i sòlida i suculent. Aquí no s'enganya a ningú: s'anuncia música i es dona música. Música de marca, garantida. No passa cada dia això.

Llàstima que no podem parlar del llibre en el mateix to, que és un brillant to major. Als senyors Romero i Fernández Shaw, quan no col·laboren amb Lope de Vega, els passa una cosa estranya: s'apaguen, es fonen, desapareixen.

El llibre de "Los flamencos" és, aquesta vegada, original:

original dels senyors Romero i Fernàndez Shaw. I és tan poqueta cosa! Llàstima!

La interpretació, molt bé, sobretot per part de la senyoreta Aliaga i els senyors Vendrell i Fernàndez.

ROMEA

"Quan el cor parla" de J. Bernat i Duran, vol ésser una obra de grans sentiments i de profunda emoció. Però una vegada més, la frase de Gide, que amb els bons sentiments es fan les males obres, ha estat completament confirmada. L'obra no arriba a impressionar ni a commoure en cap moment. A més a més, el seu diàleg, d'un realisme vulgar, no li afegeix cap bellesa.

Els actors feren el que van poder per salvar-la. Però pogueren poc perquè, per afegidura, dominaven molt poc els seus papers.

ESPAÑOL

S'ha estrenat "Fica't al llit, Pauleta", d'Alfons Roure. "Fica't al llit, Pauleta" ja s'havia estrenat al ROMEA amb el títol de "El marit de la vídua".

Com ja s'havia estrenat, ja n'haviem parlat. És inútil que en tornem a parlar.

L'únic nou era la interpretació. I de la interpretació pot dir-se'n que fou excel·lent.

VICTORIA..

S'anuncia en aquest teatre l'estrena d'"El Aguilón", la nova obra del mestre Zamacois en col·laboració amb Lluís Capdevila i Pere Puche.

POMPEYA

S'ha estrenat una obra de P. Teixidor Elies: "La cançó de l'emigrant". "La cançó de l'emigrant", és un drama punyent, d'ampla volada, escrit amb passió, que és com s'han d'escriure els drames... i les comèdies. En fred no es pot fer res de bo.

"La cançó de l'emigrant" és una obra plena de vigoria i d'empenta, perfectament estructurada, i dialogada amb sobrietat.

Cal fixar l'atenció en aquest autor nou, en P. Teixidor Elies. Creiem que pot fer coses.

La interpretació de "La cançó de l'emigrant", molt digna d'elogi per part de tots els disciplinats actors de la companyia Claramunt-Adrià.

PER ACABAR

La temporada lírica de l'Apolo s'ha acabat, no direm com el rosari de l'aurora, però sí d'una manera molt semblant. Hi havia un "divo": en Sagi Barba. Hi havia una obra: "La campana rota". Malgrat aquests elements la companyia ha ple-glat.

Hom diu si l'empresari, un tal Perales, ha fugit amb els diners.

ADRIA GUAL

Hem rebut una lletra d'Adrià Gual, el meritíssim creador del "Teatre Intim", pregant-nos remerciem a tots aquells que, durant la passada malaltia s'han interessat per ell.

Satisfet el seu desig afegim-hi nosaltres la satisfacció que sentim en veure el nostre amic fora de perill.

POTSER TE RAO

—Home, si en fa més fora de l'aigua, que dintre!
—Amb aquest fred et banyes?

FUTBOL

Això del Campionat de la Lliga va marxant que enamora. Recordeu tot allò de que el Barça no aniria a Sant Sebastià ni a La Manigua perquè el maltractaven? Doncs tot plegat, no res. S'han reunit uns quants renyors; han engegat uns formosos i acadèmics discursos; han retret tot allò de l'esportivitat i dels sacrificis pel millorament de la raça... i després d'un ben servit tiberi, han fet les paus i han firmat una espècie de pacte Kellog, declarant les bronques fora de llei. Dintre uns dies, es repartirà als socis dels cercles de futbol, una espècie de bàndol de la directiva, ordenant als socis silenci quan vagin maldades, i consideració als batuts quan el triomf somriuri. Res: allò que en termes seriosos se'n diu equanimitat...

Pobres, referees! Si els batuts no poden esbravar-se apedregant l'adversari, hauran de deixar tots els "obsequis" per l'home del xiulet. Davant d'això, el col·legi d'àrbitres pensa canviar el "traje de luces" dels seus socis; en lloc d'una americana blava amb trenetes blanques, portaran armadura de l'edat mitjana.

A casa, tingué lloc, diumenge, el partit lliguero Español-Europa. El campió va atonyinar al "Sots" per 3 a 1, amb l'elegància, mestria, refinament, finura, diplomàcia i bons modals; Un partit en el que la fraternitat estigué a l'alçària d'un gratacel i una davantera que torna pels seus furs, fou el que veiérem en l'encontre entre europeus i espanyolistes. Confessem que ens divertírem després d'hora i mitja de joc acadèmic i de gran relleu. Si tots els partits fossin com el de diumenge, no dubtem que el futbol passarà a ésser espectacle de testes selectes. Però, com que una flor no fa istiu, haviat veurem finida aquesta lluna de mel del joc de la guitza

El Barça ha anat a Sant Sebastià per a donar la rèplica a la Reial de Donostia. Total, tres a cap... i també amb *toda equidad y aseo*. Floris, violes, caramels, somriures...viva la Pepal

Decididament, el futbol ha passat ja la seva època de "pedra". Però, no convençuts encara del tot, preguntem: no hi haurà recaiguda?

ATLETISME

Uns quants xicots d'aquests que els diumenges es dediquen a córrer amb calçotets, samarreta i sabatilles pels carrers de la ciutat, va anar diumenge a Gijón per a córrer en el campionat d'Espanya de Cross. Els plomífers entesos deien que tenien molt bons remys i que guanyarien.

Però els "remys" han estat dels plomífers que els han ficat a la galleda: l'equip català rebé una palissa del viscaí que per poc ens ocasiona l'enterrament.

"Un tropezón..."

JEPET

Els "camelots du roi" són la gent més divertida de França. Després de l'alliberament de Daudet de la Santé, ara segresten M. Deladier, que havia d'anar a un banquet a Alsàcia, i l'abandonaren al mig del camp, tal com fan els joves "corridos" amb les tanguistes.

A Novetats, la primera estrena serà d'un capellà poeta. Es coneix que el tomb polític i confessional de la "Publicitat" ha deixat ja sentir, per gràcia i obra del senyor director, la seva influència en l'escenari del carrer de Casp. Asseguren també que en Bofill i Mates apadrina l'obra.

Ja és pega la d'en Cambó!

O sinó, mireu el que diu "La Nación" del seu article contra els futbolistes. Ara resulta que tots dos estan d'acord. En el seu lloc, renunciàvem a escriure'n cap més, no fos cas que cada vegada s'hi anessin posant més.

El cap de la comunitat d'empresaris de Romea va dir aquest dia que la temporada vinent sols representaran traduccions, perquè aquí no hi ha res més que literats.

Això deu dir-ho per en Roure, per en Montero i en Màntua.

A la porta del despatx que tenen els d'"El Matí" en aquella casa de l'"Equitativa", ens diuen que hi han posat un lletretret que diu: "No s'admeten més redactors".

A París, un altre banquer viu s'ha alçat amb una bomba de varis milions de francs.

Això ens sembla a nosaltres fet expressament per enemics del règim capitalista per a desacreditar el sistema.

Ha causat gran estranyesa que en el sopar en honor de Carles Capdevila no hi assistís el sinceríssim T. i A. Se'ns assegura, però, confidencialment que el representava el senyor Pous i Pagès.

Preguntava un badoc en aquest sopar:

—Sabríeu dir-me en qualitat de què assisteixen a tots els àpats de teatre en Josep Sunyol i en Jaume Fonolleda? Quin paper hi fan?

Home!... Fan de "Rico primero" i de "Rico segundo".

Ara sí que va de debò això d'"El Matí". Feu-vos càrrec que ja han comprat una guillotina; el que passa és que hom no sap en què la utilitzaran.

A un publicista francès que l'any 28 matà un diputat, la broma li costa quinze anys de treballs forçats i cent mil francs d'indemnització.

A França deuen pagar molt bé als que fan treballs forçats, perquè si no, no sé com podrà pagar la indemnització.

Cal remarcar la conferència que sobre poesia ha donat Carles Riba a les Galeries Maragall. Intelligència, passió, formidable sentit crític.

I després, la magnificència dels versos.

El nostre amic Enric Lluelles, l'autor de "La vida no és nostra" i tantes altres belles comèdies, està malalt. Sortosament, el seu estat, per ara, no és greu.

No cal dir com desitgem veure'l aviat guarit.

Colección Diamante

Van publicados
125 tomos

1. de Campeador. Dolores, 1.ª serie.
2. — Dolores, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo
9. — Drama Universal, poema, segundotomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz
15. F. Urreola. Siguiendo al muerto
16. A. Pérez Nlewa. Los humildes.
17. S. Rueda. El gusano de luz.
18. S. Delgado. Lluvia menuda.
19. O. Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los infiernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Mathou. ¡Rataplan!
23. T. Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Lucoño. Romances y otros excesos.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos
29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.
- M. Matos (Orozuelo). ¡Aleluyas finas!
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).
3. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.
35. José Estremera. Fábulas.
36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.
37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.
39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
41. Jacinto Laballa. Novelas intimas.
42. — — — — —
43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados
44. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos.
45. Charles de Bernard. La casa de los amantes.
46. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
47. R. Altamira. Novelitas y cuentos.
48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
49. R. Soriano. Por esos mundos...
50. L. Taboada. Perfiles cómicos.
51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
52. J. Ortega Munilla. Fianza.
53. F. Salazar. Algo de todo.
54. Mariano de Gavia. Cuentos en guerrilla.
55. Felipe Pérez y González. Pecata minuta.
56. Francisco Alcántara. Córdoba.
57. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
58. López Silva. De rompe y rasga.
59. Antonio Zozaya. Instantáneas.
60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire
61. L. Taboada. Colección de tipos.
62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.
64. Alfonso Karr. Buscar tres ples al gato.
65. Francisco Pi y Suñer. El Old Campeador.
66. Vital Aza. Pamplinas.
67. A. Peña y Goñi. Río revuelto.
68. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios
69. Nicolás Estévez. Calandracas.
70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
72. J. M. Bartrina. Versos y prosa.
73. F. Barado. En la brecha.
74. Luis Taboada. Notas alegres.
75. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta.
76. A. Zozaya. De carne y hueso.
77. X. de Montepín. Muerto de amor
78. Conde León Tolstol. Venid a mí...
79. A. Calderón. A punta de pluma.
80. Enrique Murguer. Elena.
81. Luis Taboada. Siga la broma.
82. L. G. de Giner. La Samaritana.
83. Oyarzo de Bergezo. Viaje a la luna.
84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!
85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
86. A. Pestana (Cafel). Cuentos.
87. Angel Guerra. Al sol.
88. T. Dostolewsky. Alma infantil.
89. E. de Amlois. Aire y Luz.
90. L. García de Giner. Valentina.
91. E. de Amlois. Manchas de color.
92. Voltaire. Zadig y Micromegas.
93. M. Ugarte. Mujeres de París.
94. Obras menores de Cervantes.
95. Obras menores de Cervantes.
96. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.
97. Voltaire. Cándido.
98. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
99. J. Benavente. Teatro rápido.
100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
101. J. León Pagano. La balada de los sueños.
102. A. Guerra. Polvo del camino.
103. Camilo Castello Branco. Maria Molés.
104. Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
105. Antología taurina.
106. Manuel Carretero. La espuma de Venus.
107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
108. Eça de Queiroz. La nodriza.
109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl o el hombre que ha perdido su sombra.
110. M. Sarmiento. Así.
111. Felipe Trigo. A todo honor.
112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
113. Fray Luis de León. La perfecta casada.
114. Jorge Manrique. Poesías.
115. El Abate Prévost. Manon Lescaut.
116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar
117. J. Givanel Mas. Devocionario poético.
118. Miguel A. Ródenas. De las maldadas al Otero.
119. E. Marquina. Juglarías.
120. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte.
121. S. Rusinol. Hojas de la vida.
122. F. de Lamartine. Rafael.
123. A. Karr. El perro de Sir John
124. E. Zola. Rick.
125. A. de Lamartine. Graziella.

Precio de cada tomo: Ptas. 0'6

COL·LECCIÓ D'OBRES SELECTES

VOLUM I

E. MURGER

Escenes de la vida bohèmia

Traducció d'E. LLUELLES
Pròleg de SANTIAGO RUSINOL

PTES. 2'50

VOLUM II

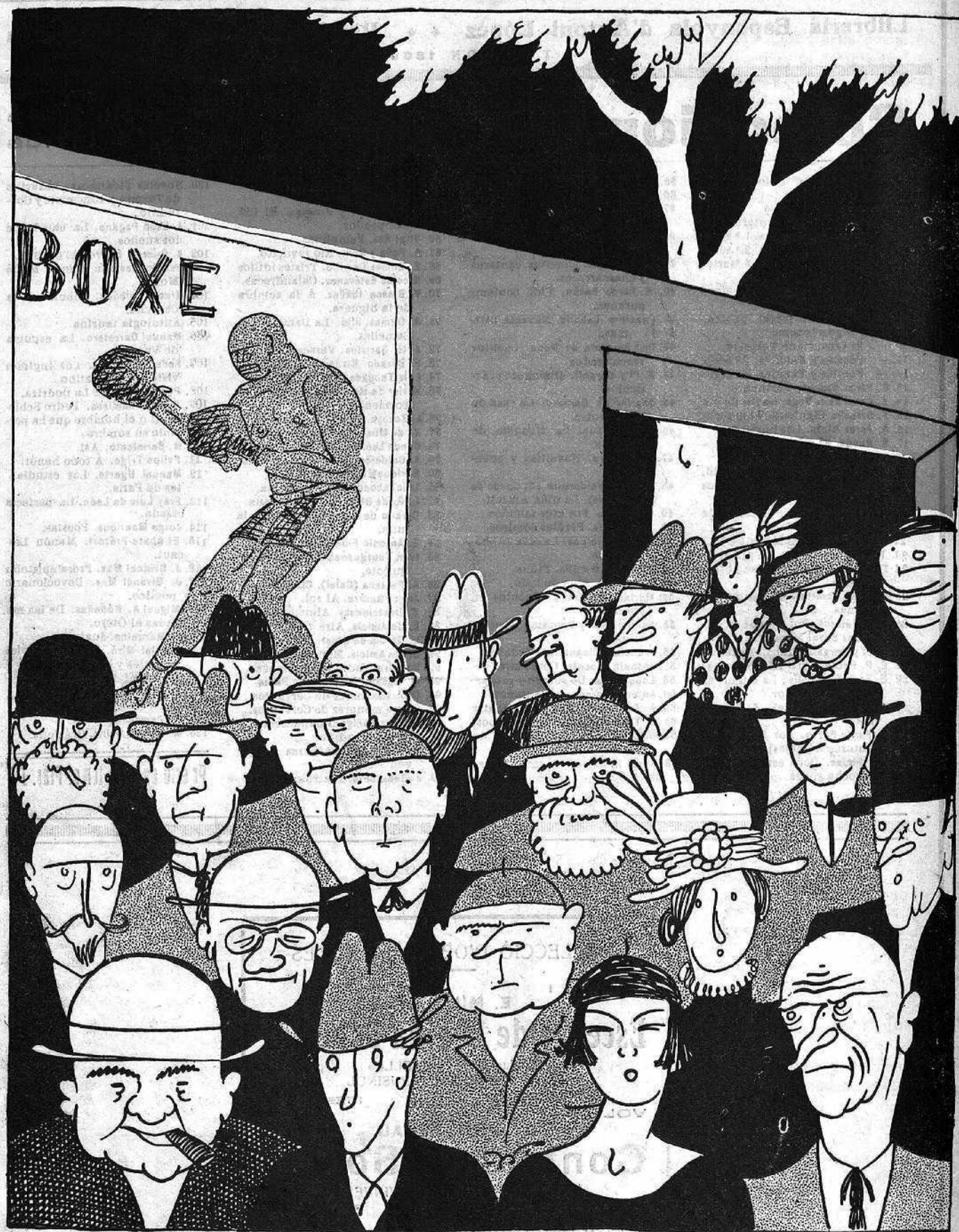
J. J. ROUSSEAU

Contracte Social

Traducció i pròleg de R. VINYES

PTES. 2'50

Aviat, Volum III, DIDEROT, LA MONJA

VAL MES AIXI

Swings, upercuts; per què tenen noms anglesos els cops?

—Perquè quan en reben, com que no els entenen, no els fan tant mal.